

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нің Дээди Советинин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

№ 204 (11402)

1980 чылдың сентябрь 2, вторник

1925 чылда
үлдөс-лодоткен

Өрткө 2 ая.

Тываның ажилчы чоннары! Социалисттик чарыштын тугун улам бедик тудулаңар!

СЭКП Тыва обкомунун бюрозунда ЭГЕЛЕКЧИЛЕРНИ ДЕТКЭЭН

«Тыва кобальт» комбинаттын, ужал чүүл бүүдүргезинин, сүт комбинатынын, «Хемчик» совхозтун коллективтери партиянын XXVI съездинин төлөптүгү уткуур дээш социалисттик чарыштын дугайында СЭКП ТК-нын доктаалына хары кылдыр кол бүүдүргө фондуну улам додур ажылгаар, камналганын болгаш хумагалалдын чурумун быжылгаар, ажилдын шынар көргүзүлгелерин экижилер талазы-биле чаа бедиктен хүлээлгелерин алган.

«Тыва кобальт» комбинаттын ажилчынары болгаш албан-хаакчылары 1981 чылдын ийи айларынын планын СЭКП-нин XXVI съездинин ажиттынар хүнүнге чедир күөсидирин, 1980 чылдын деңнелинден кобальт концентратын бүүдүргүн 0,1 хуу көвүдериң, күш-ажылдын бүүдүргүчүлүн 1 хуу улгаттырырын хүлээгенер. Сүт комбинатынын коллектив беш чыл планын 1980 чылдын ноябрь 7-ге чедир күөсидир, чыл төңчүзүңге чедир пландан ажыр 1 млн. 100 мун рубльдин продукциязын бүүдүргөш, сайгарарын хүлээген.

Ужал чүүл бүүдүргезинин коллективтин участока пассажир аргыштырынын планын 1980 чылдын октябрь 20-ге чедир, ужалдар шактын — сентябрь 10-га чедир, 1981 чылдын ийи айларынын планын бүгү көргүзүлгө талазы-биле СЭКП-нин XXVI съездинин ажиттынар хүнүнге уткуштур

күөсидирин хүлээнир турар. 1980 чылда 125 мун рубльдин, а беш чыл иштинде — 755 мун рубльдин немелде орулгазын алыр. Күш-ажылдын бүүдүргүчүлүн 1980 чылдын планыдан ажыр 0,6 хуу бедиктер.

«Хемчик» совхозтун малчынары болгаш тараа-жылыра Октябрьдин социалисттик Улуг революция-зынын 63 чыл оюнга чедир 1980 чылдын күрүнөге көдээ ажил-агый продуктуларын садар талазы-биле даалгазын күөсидир, онгу беш чылдын чединши-нин доозар деп хүлээлгени алганнар.

СЭКП-нин XXVI съездинин алдар болдурган социалисттик чарыштын ол болгаш өске-даа эгелек-чилери — күш-ажылчы коллективтер чуртун коммунисттеринин ээлчеглиг улуг чыгыш күш-ажылчы чаа-чаа чединши-нин биле уткуурунче үлөт-пүрүн, тудурун, транспорттун болгаш харылаа-нын, көдээ ажил-агыйнын, чонуну коммунал-амы-дырал болгаш садыг хандырылганын бүгү ажилдакчыларын кыйгырыр турар.

Съезд мурнунун күш-ажылчы шалыпчы ээлчегин эгелеп киргеш, бүүдүргенин ажиттын база ажилдын шынарын бедиктер талазы-биле чаа-чаа социалисттик хүлээлгелерин алган «Тыва кобальт» комбинаттын, ужал чүүл бүүдүргезинин, «Хем-чик» совхозтун, сүт комбинатынын коллективтери-

нин эгелекчи-нин деткээн тускай доктаалды СЭКП обкомунун бюрозун хүлээп алган.

СЭКП-нин XXVI съездинин төлөптүгү уткуур дээш социалисттик чарыштын калбартынын талазы-биле эгелекчи-нин кылган коллективтеринин кыйгы-рынын калбаа-биле чугаалажы көөр болгаш дет-киринин эргежок чутула организакы ажилдарын үлөтпүр болгаш автотранспорт бүүдүргүлгелеринин, тудуг организацияларын, хандырылгач терлери-нин, совхозтарын коллективтеринге чоруларын СЭКП-нин Кызыл хооромунга, райкомнарынга, «Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинин, болгаш «Тыва кобальт» комбинаттын парткомнарынга, министр-стволарга болгаш ведомстволарга, профбөлүм-лөргө болгаш ВЛКСМ обкомунга даандырыр тур-тар. 1980 чылдын болгаш нинти беш чылдын-даа планнарын болгаш социалисттик хүлээлгелерин чединши-нин күөсидир талазы-биле тодаргай ажил-дарын кылып чорудар ужурулуг.

Республиканын ажилчы чоннарынын съезд мур-нунун социалисттик чарыштын калбарты чоруп тур-арын дугайы «Шын», «Тувинская правда» со-луннар, Телевидение болгаш радиомачыдылга та-лазы-биле күрүнө комитети бүгү талаалыг чырыдар ужурулуг деп доктаалда айткан.

Баштайгы кичээлдер

Эш Л. И. Брежневтин Москвада ээп келгени

Эш Л. И. Брежнев Атла-Атадан август 31-де Москва-же ужулдуга.

Аэродромга эш Л. И. Бреж-невти СЭКП ТК-нын Полит-бюро кезигүүчү, Казакстан-нын Компартиянын ТК-зы-нын бири секретары Л. А. Кунаев, Казак ССР-нин Дээди Совет-диния Президиумунун Дар-газы С. Н. Иманов, респу-бликанын Министрлер Чөвү-лелинин Даргазы Б. А. Аши-мов, республиканын партия болгаш совет өске-даа уду-тур ажилдакчылары удуз.

Эш Л. И. Брежневти би-лейт байырладаларга кириш-кен делегацияларын баш-тынары — СЭКП ТК-нын Политбюро кезигүүчү Г. В. Романов, В. В. Шербицкий, СЭКП ТК-нын Политбюро кезигүүчү Г. А. Алиев, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, Э. А. Шевар-надзе, эңилдешкен респу-бликаларын компартиялары-нын ТК-ларынын бири секре-тарлары И. И. Болдул, А. Э.

Восс, Т. У. Усубалиев, Д. Ра-сулов, К. С. Демирьян, М. Г. Габуиров, К. Г. Байро, Латва ССР-нин Дээди Советинин Президиумунун Даргазы А. С. Баркаускас, өске-даа эштер удуз.

Орук дургаар болгаш аэро-портка эш Л. И. Брежневке Атла-Атанын турттакчылары инит байыр челирип турган.

СЭКП ТК-нын Чингине се-ретары, ССР-нің Дээди Со-ветинин Президиумунун Дар-газы эш Л. И. Брежнев ав-густ 31-де Атла-Атадан Мо-сквада ээп келген. Казак ССР-нин болгаш Казакстан-нын Коммунисттик партия-нын 60 чыл оюну байырла-далыкта ол кирип чоруга.

Аэродромга эш Л. И. Бреж-невти СЭКП ТК-нын Полит-бюро кезигүүчү, СЭКП ТК-нын Политбюро кезигүүчү-ринге кандадатор, СЭКП ТК-нын секретары, өске-даа эштер уткуан.

(СЭТА).

БИР ЭПСЕТКИЛДИГ ЧҮҮЛДҮГЗҮНҮҮШКҮН

Казак ССР-нің болгаш Казакстан-нын Коммунисттик партиянын 60 чылга тураскаткан байырыг ужу-рулга СЭКП ТК-нын Чингине секретары, ССР-нің Дээди Советинин Президиумунун Даргазы эш Л. И. Брежневти чугаалап чугаазын, Совет Тыва-нын ажилчы чоннары калбаа-биле танымал, СЭКП-нин база Совет курунунин тайыныг аныкшылыг да-штын болгаш иштин политиказын, бүгү совет улус-было бир демей, чүүлдүгзүңүп деткинешкан, партия-нын XXVI съездинин төлөптүгү ужуражыр дээш бе-диктен чаа хүлээлгелерин ап турар.

ЧОРГААРЛАНЫР МЕН

Казак ССР-нің болгаш Ба-захстан-нын Коммунисттик пар-тиянын 60 чылга тураскаткан байырыг ужу-рулга СЭКП ТК-нын Чингине секре-тары, ССР-нің Дээди Со-ветинин Президиумунун Даргазы эш Л. И. Брежневти чугаалап чугаазын, Совет Тыва-нын ажилчы чоннары калбаа-биле танымал, СЭКП-нин база Совет курунунин тайыныг аныкшылыг да-штын болгаш иштин политиказын, бүгү совет улус-было бир демей, чүүлдүгзүңүп деткинешкан, партия-нын XXVI съездинин төлөптүгү ужуражыр дээш бе-диктен чаа хүлээлгелерин ап турар.

Изацгы малдын чаш төлүп өвөшпөт ап турарынчыг тө-мөлөт. Ол шын. Ийиде бай-далдар бистин совхозтун чам-лык малынарында база бар-ычарга мен бо чылдын та-дуртүр чүс өшкүн 100 анай-ын камгалап алдым. Амты хүнөнде малга четтир санын-г чөм-суурну тургузар дээш хайныккан ажалга база үлүмүн кирип тур мен. Узуда ол тонна санынга бе-леткеп алдым. Мал ажалында хай чылдар дургузунда тө-лөштүгүлүм дээш Совет-чак мен Күш-ажылды Кызыл Тук өрден-биле шагнаан. Ол-дөргө Төзөнүр чуртунун, чо-лумун мурунуга эш ажил-дык баран болганымдын тө-рөңгүлүгү.

Партиянын XXVI съездинин — чуртун болгаш делегация-амырамында ол улуз бе-лүгүнүкү талантыг уткуу-руга белеткенмешкан, рес-публиканын ажилчы чоннары-нын социалисттик чарыштын тутун белги тудуп, мал ажи-лынын дагдалыгыне болум-нун үлүмүн кирип, ленин-дин дагдал ажилдарын хү-дөөнүп тур мен.

С. САНДУУ.

Тыва АССР-нің алдыг-тайын салырын айтыган.

КҮҮСЕДИР ДЭЭШ

Келир кышка белетке-а ажилдарын хандыраг чор-дур сорулганын салган, «Бай-Тал» совхозтун хойжу-лары өрге төрөш хойларын турганына аныг козак кыл-дыр үкөш. Серини өбүтүт тай-галарда чайладалып турар.

Оларнын дегилдеси уш-ка Кыргылаа лоостурга. 2381 баш турганын совхозтун иш-чилери кырган. 1485 кило-грамм дүктү, азы бир башка онааштыр ортумаа-биле 623 граммы алган.

Совхозтун хойжулары каа-...

Мурнуу-Африка Республикада дөзүн эгелеп киргеш, бүүдүргенин ажиттын база ажилдын шынарын бедиктер талазы-биле чаа-чаа социалисттик хүлээлгелерин алган «Тыва кобальт» комбинаттын, ужал чүүл бүүдүргезинин, «Хем-чик» совхозтун, сүт комбинатынын коллективтери-

Сай-Хонаштан эгелээн

Мурнуу-Африка Республикада дөзүн эгелеп киргеш, бүүдүргенин ажиттын база ажилдын шынарын бедиктер талазы-биле чаа-чаа социалисттик хүлээлгелерин алган «Тыва кобальт» комбинаттын, ужал чүүл бүүдүргезинин, «Хем-чик» совхозтун, сүт комбинатынын коллективтери-

Мурнуу-Африка Республикада дөзүн эгелеп киргеш, бүүдүргенин ажиттын база ажилдын шынарын бедиктер талазы-биле чаа-чаа социалисттик хүлээлгелерин алган «Тыва кобальт» комбинаттын, ужал чүүл бүүдүргезинин, «Хем-чик» совхозтун, сүт комбинатынын коллективтери-

Х. МОНГУШ.

ХЫНАП, КОНТРОЛЬДАП ТУРАР

«Чыраа-Бажы» совхозтун Хорум-Даг салбырында ишти-нин малына чөм белеткеэр ажил сөөлүгү үдө элээн шап-кынчаан. Салбырда 8 мун ажыг хой, ныйыстыг 300 бода мал бар. Бо чылдын Хорум-Дагтын дөвөскөзүндө өт-сигелүүнүгүн ажалж. Ону бе-леткезгине мыда трактор-лову бригаданы, хойжу бригаданын чылары бүүрү-биле хараа ту-тунган. Нинтиги-биле 170 ажыг кижжи мал чөмүнн белет-кезгине чугаалап турар.

Хорум-Даг кодээ Советинин күсүмүчүн даргазы В. Оол-чук, салбыр эргелекчи И. Кылыш-оол олар суурда албан организацияларга, агит-кавалдарга тус-тузунда си-ген белеткеэр оюнадаларын бөгөш, оон күсүмдөзүн ху-буру кынап, контролдап ту-рар. Олар сууртун ажилын чоюн мал чөмүнн белеткели-че мобилизастар талаа-биле багай эвес хөмчөлгөрин ап кел-генер. Оон түнөшүндө мал чөмүнн белеткелинде өөрөн-к-члерден эгелээш, пенсионер-лөргө чедир кижжи бүүрү ха-раа туттунган.

Мал чөмүнн белеткелинде бригадалар, эвенолар болгаш тус-тус кижилерин мораль-дыг болгаш материалдыг со-

Кызыл районда «Тинлек» совхоз дүжүт ажаап алыш-кынчыне август 18-те кирген. Август 29-на чедир ийи мун-га тарааны бастырган. ийи мун-га черин тавычалап кес-тирген. Бир гектардан орту-маа-биле 136 центнер дүжүт-тү ап турар.

Тарааны кыска хуусааа чи-дириг чок ажаап алыр дээш механизаторлар ортузунка калбарган социалисттик чарыш-тын мурунку одурундаа хоочун комбайнерлер Очур-Сат Сарылар, Монгуш Маалы-оол, Валерий Оюн, Чамыркы-лай Ооржак чурлп турар. Олар хуи бүүдө ийи норманы күөсидир, өскөлерге үлөгерин көргүзүп келгенер.

ЧУРУКТАРДА: мурунчы комбайнерлер Монгуш Маалы-оол (устунде), Очур-Сат Сарылар, Чамыркылай Оор-жак.

В. КАРА-САЛДЫН фотола-ры.

ЖЕНЕВА. Мурнуу-Африка Республикада дөзүн эгелеп киргеш, бүүдүргенин ажиттын база ажилдын шынарын бедиктер талазы-биле чаа-чаа социалисттик хүлээлгелерин алган «Тыва кобальт» комбинаттын, ужал чүүл бүүдүргезинин, «Хем-чик» совхозтун, сүт комбинатынын коллективтери-

ЖЕНЕВА. Мурнуу-Африка Республикада дөзүн эгелеп киргеш, бүүдүргенин ажиттын база ажилдын шынарын бедиктер талазы-биле чаа-чаа социалисттик хүлээлгелерин алган «Тыва кобальт» комбинаттын, ужал чүүл бүүдүргезинин, «Хем-чик» совхозтун, сүт комбинатынын коллективтери-

ЖЕНЕВА. Мурнуу-Африка Республикада дөзүн эгелеп киргеш, бүүдүргенин ажиттын база ажилдын шынарын бедиктер талазы-биле чаа-чаа социалисттик хүлээлгелерин алган «Тыва кобальт» комбинаттын, ужал чүүл бүүдүргезинин, «Хем-чик» совхозтун, сүт комбинатынын коллективтери-

(СЭТА).

КҮШ-АЖЫЛЧЫ БЕЛЕКТЕР-БИЛЕ

конкут ший
чангыс аай
Идеологтут, по-
идгелгил ажил-
экинджер ду-
П ТК-ның док-
тур чорудары
гларияны бирээ-
артыныын XXVI
талаалыг че-
ле уткуур дэйн
улам соруктуг
ар республика-
илерияны орту-
уг ажилдыгчу.
аай чангыс аай
танннзастан рт-
кейгил киржир

ЧУРУНТАРДА: А. Харлова; ногааны ажаап турары.
А. КОЙГУНАКТЫҢ фотолары.

шылдирар Кым-
шоскта чаа ша-
нчы чарышты
тур дээш шуа-
рлар бис. Ону че-
жылдыш шына-
ны чедип алы-
рып, бугу-ле ажи-
тыгышчы ХХНН
аппт күш-ажал-
жар, бияле учку-
рган бис— деп,
мастери ком-
мунажылдыш ша-
наны Автонозия
ым-өөрүнүн кү-
чүнчаар илередир

гадалар аразы-
нчы чарыш кал-
дылекчи болур
ажал-ын улам
дежда Крупино-
вын Тыва АССР-
динин депута-
ту-аимктарыны
Болотовтага
гадзы-биле ча-
айларын түн-
дүлдүгүн брөг-
дүгүн Нанга-
лазын партия-
дизинин ажит-
ле чедип кал-
кынчт чарышка
аргиздзын ажар
деде улам сору-
урар.

ал хүнү эгелээр,
кешип иштерин
үр, омак керүз-

Н Д Е
июньнун, И. И.
ельдия, А. А.
А. Бортников,
цев, С. Ф. Мар-
февраль айны
ал турарлар. А
М. Ф. Политов,
В. А. Богданов
ныя беш чыл
ылдым юкыза
база 1981 чыл.
иргениер.
М. ООРЖАК.

К. САРЫГ-ООЛ.

СОЦИАЛИЗМ ЧҮРТТАРЫНДА

С е н т я б р ь 2 — В С Р - н и ч а р л а а н ы н д а н б э э р 3 5 ч ы л ы

ДЕМИСЕЛДИҢ, ТИЛЕЛГЕНИҢ ОРУУ

ВСР-ниң наймысала Хавой хоорайга келген кижилер чү-нүн-даа мурнууда оод төп шүдү Бадинге чедип келер. Вьетнам революцияныҥ баш-тычы Хо Ши Минниң ма-засында ийде тургускан. 35 чыл бурдугар — 1945 чыл-да септаль — 2-де шыгарал-гай марксист-ленини Хо Ши Мин сөзү ажит чыдарыны дургусуна колонизаторлар-дын адыга чоран чедип алганын дугайын бо шөдө чарлаан. Ирип калган фео-дал-колониалдык тургуз-гу революцияны ширип дүжүр-ген. Мурнуу-Чөөн Азияга, ажи-л-чыннары болгаш тараачы-нары баштайгы күрүсез тургустунган.

Болуун бүтү амыралын революцияны херэниге турса-каткан Хо Ши Минниң тур-гусканы Коммунист партия-ны национал хосталга дээш демиселдиң чыгыс ай фрон-туга чоңуук бүтү кесекте-рин сыйып каттыштыр та-лазы-биле чорудуп келген кая-ча-да аажок улуг ажил-нык түшкөлдө ол чагай тиле-ге чедип алган. Кара-бажиялар, өлүрүшкүндөр, дериш пажылаашкылар коммунистерниң тура-соруу

сыкпаан. Вьетнам улустуң мун-мун оолдар, кистары ре-волюция дээш, чоңуук чыры-кылы келер үсү дээш бот-тарыны амы-тыны берген. Революция тилеги. Ыччал-зажок француз колонизатор-лар ону боо-чепсектиң кужу-биле чыла шаар дээш ора-дажып эгелзэн. Вьетнам улус революцияны чаалап алыш-кынары камгалаш туруп-кан. Вьетнам улуска тиле-гени экелген ол демисел сес чыл уламчылаан.

Ыччалзажок империалист күштер чуртту кара өжээр-ны чарган. Вьетнамды мур-нуу талазында кижини киж-и дараар тургузуп хевээр ар-тан, сонгу талазында тайбын социализм тургузушкун эге-лзэн.

Тайбын он чыдарыны дур-гусуна күш ажилчы Вьетнам улус социализм чаартыла-лары оруу-биле бурдугар улуг башкыч кылган—чурттуң сонгу талазында өдзө ажил-агыйн кооперастары доо-зулга, үлөтүргө, садыга кү-

рүс сектору кол рольду ой-нап эгелзэн болгаш чаа, со-циализм индустрия тургу-зунган. Куангыныҥ тургу-даш башкыныҥ эриг шакта-лар чартынган, чаа шакта-лары немей туткан. Совет-вьетнам экономиктиң кады ажилдажылганы баштайгызы, Вьетнамны машина тудуш-кунуң флажыны—Ханойн механика заводу ажилла-гыр. Чоңуук бижик билбес чоруун узуткан. Кадык кам-галалыга, улус өөрөдле-гениге болгаш социал ханды-рылга хой капитал салыш-кынары килген. Он-он дээш болгаш ортумак өөрөдле-челери ажитынган. Анык республиканың хөгжүдлениге СССР болгаш амы-дума со-циализм өске-даа чурттар улус үлүс-хуузу килген.

Ыйдыт болзажок Сонгу Вьетнамды дээрлини кырга-та ханын кара бүтү база чаа-дыргып келген. АКШ вьетнам улуска удуз ажи-биле хал-дап эгелзэн, тайбын чурттак-чылары өлүрүп-хыдып, хоо-

рай суурларын өрттедип туруп берген. Мурнуу бугуруде-лерни, школарны болгаш эм-нелелерни, сутгарыга систе-малары дашкык эжелекчи-лер болболоп үргөдэн. Нин-тин-биле чуталаарга аме-риканнар вьетнам черге 8 млн. тонна бомбаны октаан.

«Хосталга болгаш хама-рышпас чоруктан артык үн-лүг чүве чоң. Вьетнам бүрү-бүдүн чурт. Вьетнам нация» деп Президент Хо Ши Минниң чуталаан сөстери чурттуң бүтү чоңу хосталга дээш демиселе көдүрүп үн-дүргөн. Мадырлыг вьетнам улус дашкык эжелекчилери Төрзүн чуртунуң деискээр-ден үндүр сымарган, 1975 чылда чуртун мурнуу талазы бурнуу-биле хосталган болгаш Сайгон хоорайны кырыга тиле-генин туту килеңки үн-ген. Вьетнам анык ажилыг бүдүп күрүсө алганы.

Вьетнамны Компартия-ның 1976 чылдын төңүзүндө болуп эрткин IV съездин бүтү чурттуң мажынагы соци-ализм тургузушкунуң ка-ба-биле чорударыны дайы-ны программаны хулап ал-ган. Ол программа ам-даа амыралда чедикчилерни боттанып турар. Чуртту хог-жүдериңиң ийги беш чыл планкын чыдарында он-он үлөтүр бугуруде-лерни, чү-чүс школар туттунган, кө-дүзүн ишчилери партык млн-лон ажит тектар кур болгаш куруккан черлерин шигээди-п алган. Чуртту мурнуу тала-зында 150 күрүсө ажил-а-лары тургускан, ол черин чоңу ажил-биле бүрүн хан-дырган.

Амгы үелде ВСР Экономика-тыг Дуалажылга Чөвүленини бүрүн эргидип келжигүтү. Ол дегелениң социализм ажи-л хулаалдыгы ийдеп-кей-лери килеңки турар.

Анык республика Вьетнам Советтер чурту-биле ханы дө-стүг кады ажилдажылгатыг болгаш бижып ийралдыг.

Вьетнам биле СССР-ниң ара-зында экономиктиң кады ажилдажылга дугайында ду-гуражылга ат салганында бээр 25 чыл болган оюн ВСР бо чылдык юны айнада ка-ба-биле демделген эрттирген. Бо үеңиң дургусуна совет-улустун дуаламчызы-биле Вьетнамда 200 хире улуг бу-дүрүлге туттунган, 70 хире бугуруде төлөвлеттинип, тут-туруп турар. СССР-ниң дээш өөрөдлөгө черлеринде 30 муң ажит вьетнам оолдар, кистар тускай эртемени чедип алган.

Социализм тургузушкуну-га вьетнам улустун чедип ал-турар чедикчилеринге эже-леси болгаш тергидеңки по-литиканы боттандырып турар кылдап уадурунда кончу-ла өжээрпел турар. Кыжаныш-кынарыны, өңүк-өңүзүнэ по-рудуп турар, кылдап теге-монистер вьетнам улусту бо-дуну холууга килеңки азыры орадалжып келген. Он чүд-да болзака тайбын ажи-л-шылдыг ол чоңа удуз шут

дорт халдажкыны кылдып эгелзэн болгаш кылдып-даа ту-рар. Эрткен чылдың фе-вралда 600 муң кылдап шериг Вьетнамды деискээрин үрөп, ол чуртче шургуп кирген. Ма-дырлыг вьетнам улус эжелек-чилери чуртундан үндүр ой-латкан, өлүмүгү согушту бер-ген. Кылдап эжелекчилер өңүк-өңүзүн ам-даа сокстайпай турар.

Вьетнамны партияз болгаш чааза тайбын ажи-л-шылдыг политиканы боттан-дырып турар. Бүгү айтыр-лары тайбын байдалга шиг-тирлээр дээш туржуп турар бис. Ыйдыг болзажок, бир аэс херек апарар, бистиң чо-нуус революсту чаалап алышкынары каян-даа камгалап шыдар. Вьетнамда социализм тургузушкуну кым-даа соксадып шыдаас, СССР болгаш социализм дө-ш каттыштырылганын чурттар-биле бистиң ийдеп-кей-лери килеңки турар. Кыжаныш-кынарыны, өңүк-өңүзүнэ по-рудуп турар, кылдап теге-монистер вьетнам улусту бо-дуну холууга килеңки азыры орадалжып келген. Он чүд-да болзака тайбын ажи-л-шылдыг ол чоңа удуз шут

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

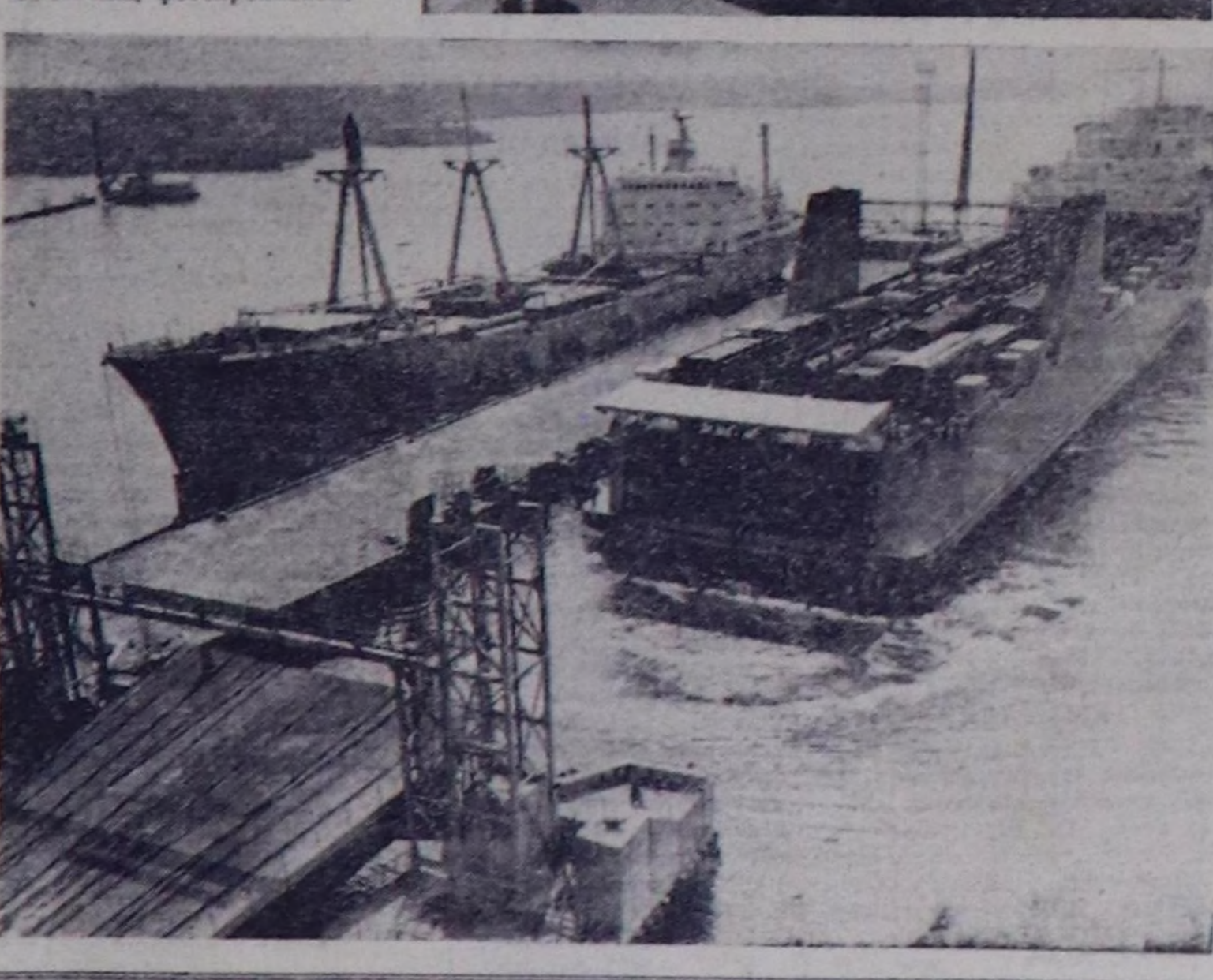
А КЫДУҢНАНЫҢ КӨВҮРҮҮ

УКРАИН ССР. Иличевск-Варнаның демир-орук состав-тарын аргыштыр делегейде он улуг көвүрүгү алайышлар акы-дунмалык чоруктуң кө-вүрү деп үндүткел-биле адап турар. Ол көвүрүгү СССР-ниң болгаш Болгария Улус Респу-бликаның эриктери сыйып хол-баштырган. Онү дөмүшүр бо чылды 300 ажит рейстер кылдыган болгаш чүс-чүс муң тонна улус ажил-агый чүк-те-рин сөөрткен.

Иличевск-Варна болгаш Вар-намың паром комплекстерини коллективтери СЭП-ниң XXVI съездинге төлөп-тиг ужуражыр дээш улус ажи-л-агыйны хой мун тонна чүк-те-рин планда ажи-л-а-жыр кө-вүрүгү дөмүшүр эрттирери шигтирлзэн.

ЧУРУКТАР: демир-орук-тар аргыштыр делегей паром-көвүрүгүгү улуг диспет-чер С. Е. Москалюк болгаш «Плениция» Мадырлары судно-паромун капитанын ийги дуалажымы В. И. Шер-бина; Иличевск-Варна кө-вүрүгү. И. ПАВЛЕНКОҢ ФОТО-ЗУ.

СЭТА-ның фотохрониказы.

ТЕЛЬ-АВИВТИҢ ӨНЧҮК-ЧӨҢГЭЭЗИ

БЕИРУТ. (СЭТА). Израиль-даа агаар ужу-чүд күштери-ниң самолёттары Ливанын алаан каш районнарына база катан бомбалаан. Израиль да-йыштыктарың агаар хал-дашкынарыга Тир, Рас-аль-айн, Рашидия, Касмия хоорайлар таварышкан.

Тель-Авивтиң болгаш Лива-ның реаксылы күштериниң соксаа чок өңүк-чөңгөзлери чуртта шыгын сагын дүвү-рүшканын болдуруп турар.

Израиль шериглериниң бол-гаш Халдазтың саткынчык дээрбелдериниң агрессиялыг үлөдөгилериниң түнчелде Ливанын мурнуу чүгүдө тургустунган байдалда Пал-естина революцияны Дээш шериг өвүленини Я. Арафат-тың даргалааны-биле Беиру-тка болгаш хураалыга чута-лажып көргөн. Ливаның на-ционал-патриоттук күштериниң болгаш Палестинаның уду-ла-нышкын шимчээшкенин шериглериниң камгалаыр ар-гасын бейделеринче уланган шигтирлери ол хураалга ху-лап алган.

Палестинамы хостаар ор-ганизацияны күсөкчи комите-дини даргазы Я. Арафат бүгү араб болгаш мусульман күрү-селерини баштынарыга ча-гаалар чоруккан болгаш тур-густунган байдалды дугай-ны оларга дыңаткан. Тель-Авивке болгаш он чалчала-рыга шигтирлери ойтур ша-мышкыны бээр дээш ула-на сыйып каттыжарыны му-сульманнары болгаш арабтар-ны Палестинаның уадуруткучу-уу кылганын.

Вашингтон. (СЭТА). Из-раильдин Ливанда дериш үл-дөгилериниң дорт харымса-зын даргазы Я. Арафат бүгү араб болгаш мусульман күрү-селерини баштынарыга ча-гаалар чоруккан болгаш тур-густунган байдалды дугай-ны оларга дыңаткан. Тель-Авивке болгаш он чалчала-рыга шигтирлери ойтур ша-мышкыны бээр дээш ула-на сыйып каттыжарыны му-сульманнары болгаш арабтар-ны Палестинаның уадуруткучу-уу кылганын.

Вашингтон. (СЭТА). Из-раильдин Ливанда дериш үл-дөгилериниң дорт харымса-зын даргазы Я. Арафат бүгү араб болгаш мусульман күрү-селерини баштынарыга ча-гаалар чоруккан болгаш тур-густунган байдалды дугай-ны оларга дыңаткан. Тель-Авивке болгаш он чалчала-рыга шигтирлери ойтур ша-мышкыны бээр дээш ула-на сыйып каттыжарыны му-сульманнары болгаш арабтар-ны Палестинаның уадуруткучу-уу кылганын.

Вашингтон. (СЭТА). Из-раильдин Ливанда дериш үл-дөгилериниң дорт харымса-зын даргазы Я. Арафат бүгү араб болгаш мусульман күрү-селерини баштынарыга ча-гаалар чоруккан болгаш тур-густунган байдалды дугай-ны оларга дыңаткан. Тель-Авивке болгаш он чалчала-рыга шигтирлери ойтур ша-мышкыны бээр дээш ула-на сыйып каттыжарыны му-сульманнары болгаш арабтар-ны Палестинаның уадуруткучу-уу кылганын.

Вашингтон. (СЭТА). Из-раильдин Ливанда дериш үл-дөгилериниң дорт харымса-зын даргазы Я. Арафат бүгү араб болгаш мусульман күрү-селерини баштынарыга ча-гаалар чоруккан болгаш тур-густунган байдалды дугай-ны оларга дыңаткан. Тель-Авивке болгаш он чалчала-рыга шигтирлери ойтур ша-мышкыны бээр дээш ула-на сыйып каттыжарыны му-сульманнары болгаш арабтар-ны Палестинаның уадуруткучу-уу кылганын.

Вашингтон. (СЭТА). Из-раильдин Ливанда дериш үл-дөгилериниң дорт харымса-зын даргазы Я. Арафат бүгү араб болгаш мусульман күрү-селерини баштынарыга ча-гаалар чоруккан болгаш тур-густунган байдалды дугай-ны оларга дыңаткан. Тель-Авивке болгаш он чалчала-рыга шигтирлери ойтур ша-мышкыны бээр дээш ула-на сыйып каттыжарыны му-сульманнары болгаш арабтар-ны Палестинаның уадуруткучу-уу кылганын.

Вашингтон. (СЭТА). Из-раильдин Ливанда дериш үл-дөгилериниң дорт харымса-зын даргазы Я. Арафат бүгү араб болгаш мусульман күрү-селерини баштынарыга ча-гаалар чоруккан болгаш тур-густунган байдалды дугай-ны оларга дыңаткан. Тель-Авивке болгаш он чалчала-рыга шигтирлери ойтур ша-мышкыны бээр дээш ула-на сыйып каттыжарыны му-сульманнары болгаш арабтар-ны Палестинаның уадуруткучу-уу кылганын.

Вашингтон. (СЭТА). Из-раильдин Ливанда дериш үл-дөгилериниң дорт харымса-зын даргазы Я. Арафат бүгү араб болгаш мусульман күрү-селерини баштынарыга ча-гаалар чоруккан болгаш тур-густунган байдалды дугай-ны оларга дыңаткан. Тель-Авивке болгаш он чалчала-рыга шигтирлери ойтур ша-мышкыны бээр дээш ула-на сыйып каттыжарыны му-сульманнары болгаш арабтар-ны Палестинаның уадуруткучу-уу кылганын.

Вашингтон. (СЭТА). Из-раильдин Ливанда дериш үл-дөгилериниң дорт харымса-зын даргазы Я. Арафат бүгү араб болгаш мусульман күрү-селерини баштынарыга ча-гаалар чоруккан болгаш тур-густунган байдалды дугай-ны оларга дыңаткан. Тель-Авивке болгаш он чалчала-рыга шигтирлери ойтур ша-мышкыны бээр дээш ула-на сыйып каттыжарыны му-сульманнары болгаш арабтар-ны Палестинаның уадуруткучу-уу кылганын.

КОСМОСТУҢ МААДЫРЛАРЫҢА БАЙЫР ЧЕДИРИП ТУРАП

ХАНОЙ. Ханойда чедө бер-ген СССР-ниң ужулукчу ко-смонавты В. В. Горбаткога болгаш баштайгы вьетнам космонавт Фам Туанга байыр чедирер дээш вьетнам найы-сылалың он-он муң чуртта-ның кудумчуларга үнүп келген. Ханой туткар-биле, планаттар-биле, Совет Эвиле-линиң болгаш Вьетнамның аразында акы-дуума найы-ралды болгаш бүгү талазыг, кады ажилдажылганы алдар-ныктан транспарантылар-биле шиметтинген.

Ханойнун дал ортузуна Тилин шөлүгө болган ба-йырлыг утукушунга Фам Туан ВКП ТК-ның Чингине секретары Ле Зуанга рапорт берип, орбитаның совет «Салют-6» — «Союз» эртем-шинчилел комплекзинге уму-дуушун программаның че-

дишкенин доозулганын дугайын илтизген. Он соонда Ле Зуан космо-стун мадырларын хулап ап, оларны-биле чүректин ханын-зында чугалашкан. Орбита комплекзинге чораш, келген турасала белкелери ВКП-ниң уадуруткучуна космо-навтылар тыышкан. Умура-жышкыны ВСР-ниң Прези-дентиниң хулап-дегизиниң күүсүдип турар Нгуен Хыу Тхо, ВСР-ниң На-ционал комитетиниң Дарга-зы Чыонг Тинь, республика-нын чазаның Премьер-Ми-нистри Фам Ван Дог, осе-даа вьетнам уадуруткучулар, а-йышкы космонавтылар-биле кады барган унар чүүлүк генерал-лейтенанты В. А. Шаталов, СССР-ниң ВСР-де элчиги Б. Н. Чаплин олар

олурушкан. Ол-ла хун Чыонг Тинь ВСР-ниң Күш-ажыл мадыр-ларын алдын медальдарын болгаш Хо Ши Мин орден-ниң бири чергезин В. В. Гор-баткога болгаш Фам Туанга тыышкан. Дегелениң космос шинчи-лелеринге Вьетнамның ки-рижиринге таарымчалыг байдал-дары тургусканы дээш Совет Эвилелиниң Коммунист пар-тиясына, СССР-ниң чазанага, бүгү совет улуска, СЭП ТК-ны Чингине секретары, СССР-ниң Дээш Советиниң Президиумунун Даргазы ш Л. И. Брежневтиң шуут бо-дунга ханы өөрүп четтириш-кенин Чыонг Тинь илергей-лзэн.

В. В. Горбатко биле Фам Туан космоса совет-вьетнам кады умудушкунга оларның

ачы-хавылазын Вьетнамның Коммунист партиясының болгаш вьетнам куруениң беди-биле үнөлөп көргөни дээш ханы өөрүп четтириш-кенин илергейлзэн. Умудушкунуң белеттири-ниң болгаш боттандырының чорудулганын совет болгаш вьетнам талаптары аразын-га кады ажилдажылганын ба-за билгешиниң чагай дуузу болганын олар демде-лзэннөр.

ВКП ТК-ның Политбюро ке-жигүтү, ВСР-ниң чазаның Премьер-Министриниң ара-лачызы Во Нгуен Зиап кос-мос мадырларының алдары дээш хулап алышкын тур-гускан.

А. МИНЕЕВ, В. ХРЕКОВ, СЭТА-ның корр.

ПАРЛАЛГА АГЕНТИЛЕЛИНИҢ ДЫҢНАДЫ

ВАРШАВА. (СЭТА). Пар-ламентиниң полша агентиле-дери дыңалдыг дашкык. Польшаның Каттышкан ажи-лчы партиязыны ТК-зыны Бирги секретары Э. Геректиң даргалаашкыны-биле Польша-ны Каттышкан ажилчы партиязыны ТК-зыны 5-ки пленуму август 30-де болган деп, ол дыңалдыга чута-лаан.

ПКАП ТК-ның Политбю-ро кежигүтү, секретары С. Каны-нин информацияны Төп Ко-митет дыңаан.

Гавьскы болгаш Шенни-ге кылдыган негелдериниң айткыны дугайы ажил-чылар талзөдөгилери-биле чуталажышкына чурта-ры-биле тургустунган чазак комиссияларының өтөттары Польшаның Каттышкан ажи-лчы партиязыны Төп Коми-тетиде мезе кылдып хулап алган. Польша Улус Респу-бликаның Министрлер Чөвү-делениниң Даргазыны орада-кчылары М. Ягелский биле К. Барчковский олар өтөт-тары килрегенер.

ЛАТИН АМЕРИКАНЫҢ ЧУГУЛА АЙТЫРЫГЛАРЫ

КАТТИШКА. (СЭТА-ның корр.). Каттышкан Национал Органи-зацияның Ажи-л-чөм болгаш мезе ажил-агый организаци-яның (ФАО-нун) деискээр аайы-биле 16-гы конференция-зы Гаванада Конгрестер ор-дуула ажитынган. 25 чур-тарын делегациялары болгаш дегелениң алаан каш органи-зацияларыны талзөдөгилери оон ажилчы килеңки турар.

Латин Американы көзө ажил-агыйның ул чугула айткыныларын ханыш-биле анализтеп көөрүгө болаш оод хогжүдлениге шактыктыг моондактарын илердеринге бо чыны делет аргаларын берип турар деп, ФАО-нун даргазыны орадакчысы П. Мораль Лопес конференцияны ажилды тургаш, онзапал де-лзэн.

Аграр, реформаларын чур-дары, черин эч-не боттуу-биле ажилдажылгы чугула хемчег-лери, черин камгалаары дээш казактарыны харымсалгазы, көзө ажил-агый бугуруде-лери ажилчы болгаш чоңу-лашчын продукттары-биле ханышкыны килеңки чугула айткыныларын конференцияны килеңки чугулажып көөр. Дашкык чурттарын

латин американың Латин Америка чурттарында ажил-чорудулганын хоралыг тур-жатарын анализтеп көөрүгө оон ажилчыны уладалып турар. Черин болгаш көзө ажил-агый бугуруде-лери камгалаар талазы-биле техниктиг комитетке чуталажып көөрүшкү-нү үезинде конференцияның ийги чазанын хун айткы-ларын чуталажып көөр бол-гаш сүмелери белектер. Ыччалга ол конференцияны ийги чазаны министрлер де-лениге бо чылдык сентябрь 1-де эгелзэн.

Кубаның массалыг информ-ация органдары чымыш ажи-л чымышкыны улуг кылды-п ханышкыны турар болгаш Латин Американы көзө ажил-агыйның айткыныларын килеңки чугулажып көөр чыл-датынары — аграр рефор-

маларын чорудары саадакта-ны болгаш чер ээи улуг бай-ларыны күчүлөп дарлаашкыны дээрли демделзэн. Эрткен 20 чылдарын дур-гуулаа делегейиң бо дү-винге аграр реформазыны дугайында хой санын хойлу-ларын хулап алган. Ыччал-зажок ол хойлуларга дүүшүр-тараачынарга чер ээлеринден дөмүшүр бээр дээш черлерин чүгө бештиң чыгыс кезин берген болуп турар деп, Куба-ның телевидениниң та-йылгында айткан. Латин Америка чурттарының чонук хой кезин аштап, үнүш-дүжүтүгү черлерин ал-ды кеззиниң чүгө чыгышын ажиллап турар чорук — чо-гум-на латифундизмниң кол буруу-дур.

А. ПРОКУДИН.

ДУШКУУРЛУГ БАЙДАЛДЫ ЧИДИГЛЕНДИРГЕН

ВЕНЬТЯН. (СЭТА). Пе-кинниң реакционерлеринге күтүктөн Таяндаада келер-гей аэзэргек бөлүктөрүн ажи-лчилериниң уружунда лаос-тайланд болгаш кампу-чи-тайланд кызыгаар район-нара амгы байдал дүшкүр-лүг хевээр болуп артамышан деп, «Синг пасасон» солун би-лзэн.

Таяндааның реакционерле-ри Пекинниң күзелин күөсө-тишкан, болуучу өңүк-чөңгө-лери АСЕАН-ны килриш-тир, ассоциацияны кежигү-тү чурттап Инди-Кылаттын чурттарыга хамаарыштыр өжөтөн турушту эзелен дө-ш ийишкыны кылдып ту-рар деп, солунун тайыл-гыла айткан. Ол чорук АСЕАН-ны чурттарыга ба-й салдары чедип, Мурнуу-Чөөн Азияга Пекинниң экспан-сионистериниң тергидеңки оркуту ажилдып турар.

Хамаарышпас чоруктуң бу-ны келенин лаос улус ий-биле деп, солун бижзэн. Тая-ндаа барыны үзөлдүг күш-тер бистин чүрөтөчтүк ажи-л-ажи Пекинге салгытарын

бистин чоңуус каян-даа болду-рас. Кол дайыс болуп Пекинниң экспансионистериниң болгаш оларны чалчалары-ны чимчелешкени турар революсту сермизелди бы-дыг турарыны эжежок чу-гулазын Пол Поттун, Иенг Сарини өлүрүкү бөтүнү ханыг үлөдөгилери сагылды-рып турар-дыр деп «Синг пасасон» онзапал демделзэн.

Кампучияны болгаш Вьет-намның удустары шыккан, лаос улус тайбын болгаш аас-ке-жигит шигзэн чурттарын күзөп турар. Тайланд улус-би-ле болгаш Мурнуу-Чөөн Азия-ны өске-даа удустары-биле кожа-келбэ эч-найралдыг чурттарын лаос улус чүрээ-нин ханышкыны шыгызы-биле күзөп турар деп, солун айткан. Ыччалзажок хоо-ру-даны

